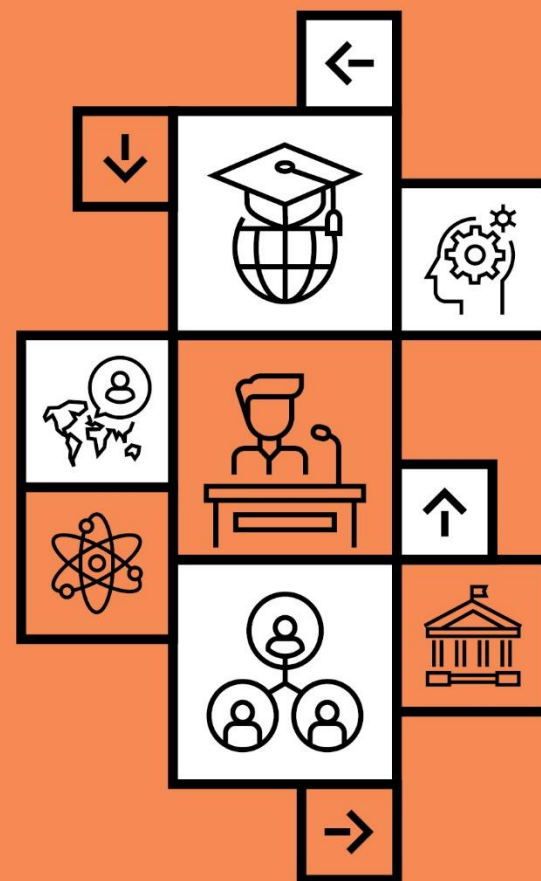

Dopady E+

8. 11. 2018

Ivan Brhlík,

Oddělení studií a analýz, DZS

Cíle výzkumu

- porozumět motivaci účastníků zahraničních mobilit
 - motivace, důvody vycestování
 - proces rozhodování
 - obtíže
 - překvapení
 - okamžité i dlouhodobé přínosy a dopady
- porozumět důvodům těch, kteří se žádné zahraniční mobility během svého studentského života neúčastnili
 - studijní, pracovní, osobní a jiné důvody
 - překážky výjezdu
 - proces rozhodování

Metodika výzkumu

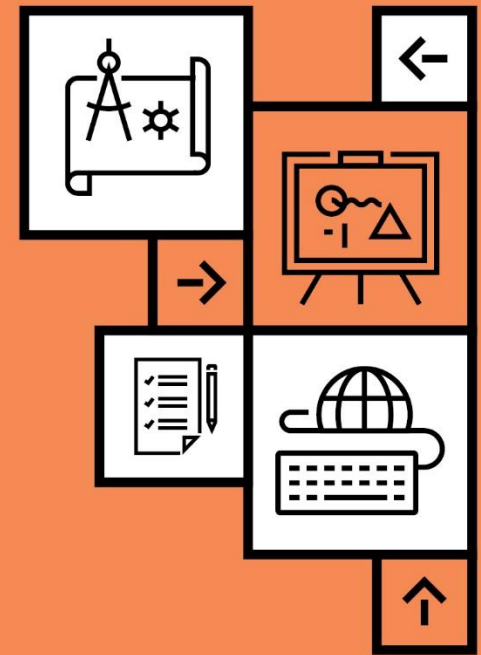
Metoda sběru dat	Skupinové diskuze (Focus Groups/FG)
Velikost vzorku	8x 9-10 respondentů
Výběr respondentů	kvótní výběr (z databáze sk. 1-6 a 8)
Termín dotazování a cílová skupina	8.10. Skupina č. 2 ŽÁCI V ODBORNÉM VZDĚLÁVÁNÍ A PŘÍPRAVĚ
	9.10. Skupina č. 3 STUDENTI VŠ
	10.10. Skupina č. 5 MLÁDEŽ (mimo pracovníků s mládeží)
	11.10. Skupina č. 6 PRACOVNÍCI ORGANIZACÍ VZDĚLÁVAJÍCÍCH DOSPĚLÉ A PRACUJÍCÍ S MLÁDEŽÍ (část Mládeže)
	15.10. Skupina č. 4 PRACOVNÍCI VŠ
	16.10. Skupina č. 1 PRACOVNÍCI MŠ, ZŠ, SŠ VČ. STŘEDNÍCH ODBORNÝCH ŠKOL (část VET)
	17.10. Skupina č. 8 BÝVALÍ ÚČASTNÍCI PROGRAMU ERASMUS (součást Socrates)
	18.10. Skupina č. 7 NEVYJÍŽDĚJÍCÍ STUDENTI VYSOKÝCH ŠKOL
Délka trvání jedné FG a místo	90 – 120 min, Praha
Realizátor a zadavatel	nezávislý výzkum realizovala společnost MEDIAN s.r.o. (člen SIMAR) exkluzivně pro Dům zahraniční spolupráce

Popis cílových skupin

		Počet, věk a pohlaví respondentů	Popis cílové skupiny:
Skupina 1	PRACOVNÍCI MŠ, ZŠ, SŠ VČ. STŘEDNÍCH ODBORNÝCH ŠKOL (část VET)	9 respondentů 33 – 60 let 2 M/ 7 Ž	Pracovníci mateřských, základních a středních škol a pracovníci v odborném vzdělávání a přípravě (účastníci výukových pobytů nebo profesního rozvoje), zapojení do programu Erasmus+. Možnosti zapojení do programu: výukové pobyty nebo profesní rozvoj v zahraničí.
Skupina 2	ŽÁCI V ODBORNÉM VZDĚLÁVÁNÍ A PŘÍPRAVĚ	9 respondentů 18– 23 let 5 M/ 4 Ž	Žáci v odborném vzdělávání a přípravě v rámci škol zapojených do programu.
Skupina 3	STUDENTI VŠ	10 respondentů 22 – 31 let 4 M/ 6 Ž	Zahraniční mobilita studentů (studijní pobyt, pracovní stáž).
Skupina 4	PRACOVNÍCI VŠ	9 respondentů 31 – 67 let 5 M/ 4 Ž	Zahraniční mobilita učitelů (výukový pobyt nebo školení).
Skupina 5	MLÁDEŽ (mimo pracovníků s mládeží)	10 respondentů 17 – 31 let 6 M/ 4 Ž	Mobilita osob ve skupině mládeže – možnosti zapojení: výměny mládeže, Evropská dobrovolná služba, strategická Evropská dobrovolná služba.
Skupina 6	PRACOVNÍCI ORGANIZACÍ VZDĚLÁVAJÍCÍCH DOSPĚLÉ A PRACUJÍCÍ S MLÁDEŽÍ (část Mládeže)	9 respondentů 25 – 58 let 4 M/ 5 Ž	Pracovníci organizací vzdělávajících dospělé a pracovníci s mládeží – možnost výukových/školních pobytů a profesního rozvoje.
Skupina 7	NEVYJÍŽDĚJÍCÍ STUDENTI VYSOKÝCH ŠKOL	9 respondentů 23 – 27 let 4 M/ 5 Ž	Nevyjíždějící studenti vysokých škol, které jsou do programu zapojené.
Skupina 8	BÝVALÍ ÚČASTNÍCI PROGRAMU ERASMUS (součást Socrates)	10 respondentů 31 – 35 let 6 M/ 4 Ž	Bývalí studenti VŠ zapojení do programu Socrates – podprogramu Erasmus.

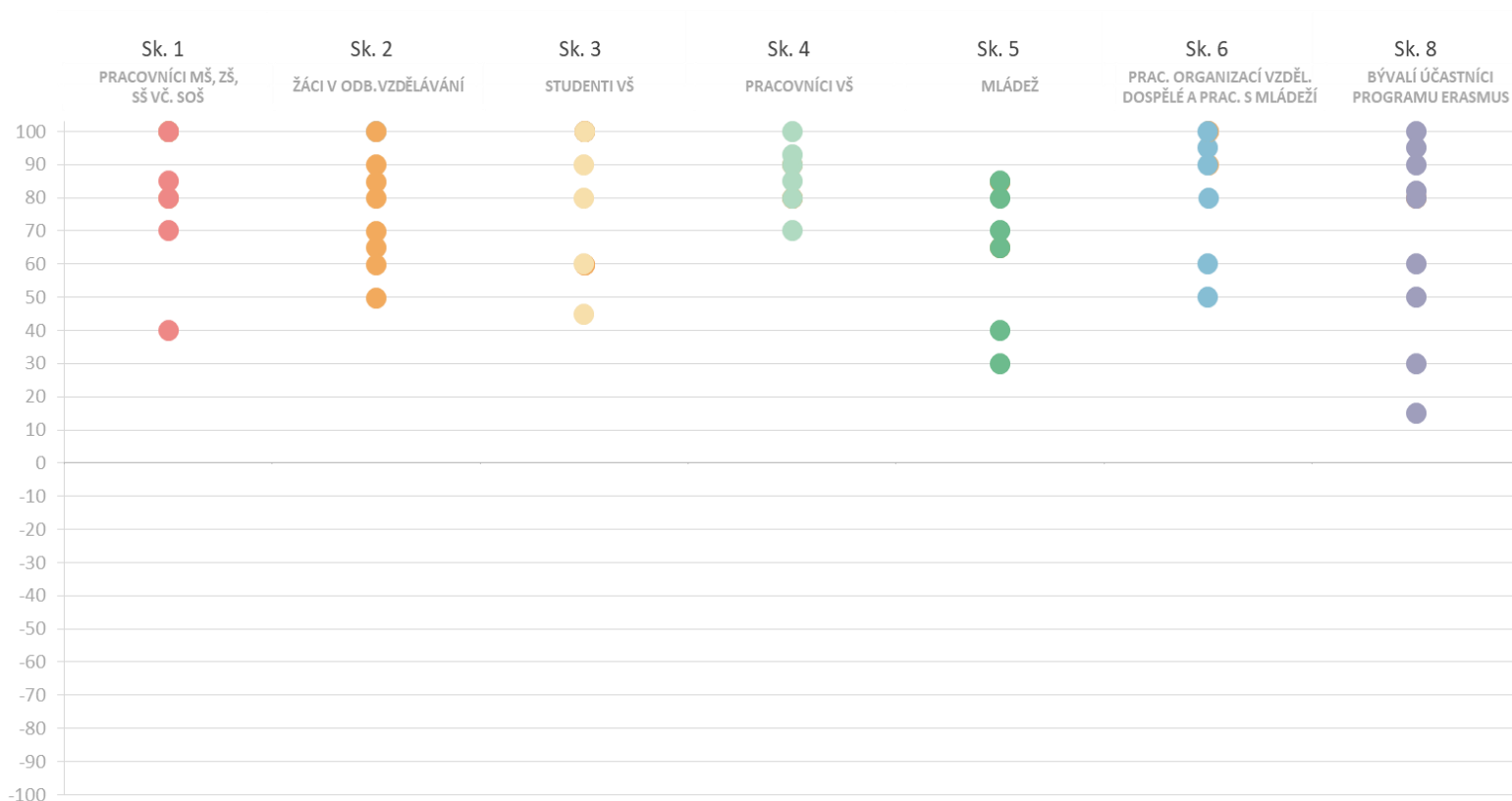

Celkové hodnocení

V rámci všech skupin

Hodnocení dopadů E+

Hodnocení E+

- **vysoce pozitivně a pozitivní přístup, radost ze vzpomínek a v mnoha případech i nadšení z nich vyzařovalo i v průběhu diskusí**
- **pozitivně hodnotí i skupina neúčastníků**
- **neovlivňuje jen ty, kteří s ním vycestovali, ale i jejich okolí, rodinu a přátele**
- **zasahuje účastníky ve velmi širokém spektru oblastí a má vliv na utváření či uvědomění si životních postojů a osobních hodnot**

Největší přínosy E+

Všichni účastníci oceňují...

- pozitivní přínos jak do studijního nebo profesního, tak i osobního života
 - poznání sama sebe, zvýšení sebedůvěry
 - rozšíření obzorů, životní nadhled
 - nové kontakty, přátelství, sdílení
 - nové metody, procesy, pohledy, zkušenosti
 - nové impulsy a nápady, nové myšlenky
 - poznání nových zemí a kultur
 - možnost porovnání života doma a v zahraničí
 - zlepšení jazykových dovedností
-

Slabiny E+

...nicméně lze identifikovat dílčí negativa

- nedostatečná komunikace, nepřipravený/špatně připravený program na hostitelské škole
 - ojediněle studium v jiném jazyce než byl původní výběr nebo nedostatečná jazyková vybavenost v hostitelské zemi
- narušení či zpretrhání sociálních vazeb
 - odcizení se rodině, kamarádům, neshody před výjezdem, narušení rodinného života
- administrativa, složitost procesů, organizační zátěž
- finance
 - nespravedlivě/ neadekvátně nastavené granty do některých zemí
- nutnost dohnat zameškanou práci, studium, získat kredity/uznání kreditů
- časová náročnost, ojediněle i ztracený čas

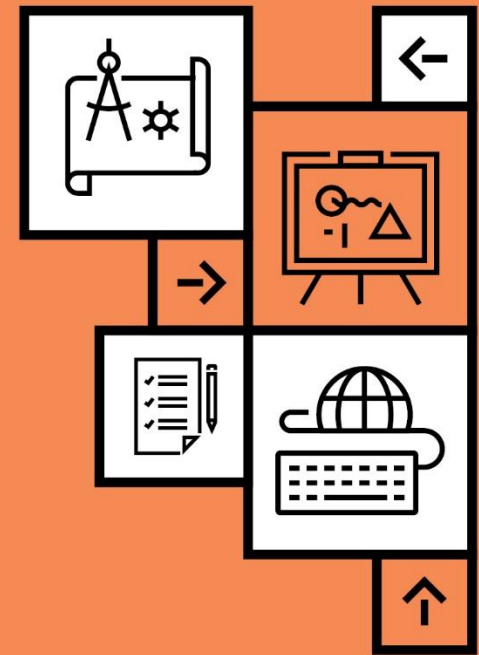

Důvody nevyužití E+

primárně řešena ve sk. č. 7, ale vyjadřovali se i účastníci ke svým spolužákům

- nemožnost nebo neochota opustit vybudované sociální vazby, obava ze ztráty vztahu
- jazyková bariéra a/nebo malá sebedůvěra v jazykové schopnosti
- obava z finančního zatížení (u dlouhodobých pobytů)
- obavy z nutnosti prodloužení studia (u vysokoškoláků, dlouhodobých pobytů)
- obava ze zvládnutí osamostatnění (u mladších)
- odlišný hodnotový systém
- lenost/ neochota vyjet kamkoli

Studenti VŠ

Současní studenti VŠ – přínosy, negativa

Sk. č. 3 Studenti VŠ

Největší pozitivní přínosy

- nalezení sama na sebe, volnost, svoboda, rozšíření obzorů, ujasnění životních cílů „Zjistila jsem, jak chci žít, co v životě chci, kdo jsem.“

- uvědomění si vztahu k České republice

„Člověk si už spoustu věcí neuvědomuje a považuje je za samozřejmost.“

- získání nadhledu díky porovnání tuzemských poměrů a zahraničních poměrů
- získání lásky k vlastní zemi
- zlepšení (anglického, odborného) jazyka

Sk. č. 3 Studenti VŠ

Největší pozitivní přínosy

- studium, vědomosti, odborný růst, profesní zkušenost
- zmapování trhu práce „Pořád to vypadá dobře na CV.“
- nové kontakty, přátelství „Naučila jsem se, že nic není problém.“
- osamostatnění se a překonání sebe sama, sebevědomí
- ambice pokračovat v podobných aktivitách „Mně to nakoplo jet znova.“
- poznání nové kultury „Ve Švýcarsku jsou hrozně milí lidé.“

Sk. č. 3 Studenti VŠ

Záporné momenty a negativní dopady

- odcizení se rodině, kamarádům
 - zpřetrhání některých vztahů a vazeb
 - nenavázání vztahů s kolegy a spolužáky v ČR
- neshody s rodiči, kamarády
- vysoká cena, zadlužení
- ztráta představ (iluzí) o některých společnostech
 - nespokojenost se životem v ČR
- návrat do reality - nepřípravenost na každodenní shon
 - život v „bublině“

„Nekončila jsem školu s těmi, se kterými jsem začínala.“

„Je to krátká doba na vybudování vztahů a etablování se, je to umělé.“

Bývalí účastníci VŠ

Pohled s odstupem 10 let

Sk. č. 8 bývalí účastníci VŠ

Největší pozitivní přínosy

- zásadní životní zkušenost, osobní rozvoj
 - poznání sama sebe, sebedůvěra
 - pozitivní nahléd nad problémy, schovívavost, respekt, tolerance
 - kritické myšlení/ reflexe, nahléd
 - osamostatnění v cizím prostředí
 - dlouhodobý pobyt v zahraničí
 - možnost projít osobními výzvami sám ze sebe (bez přátel či rodiny)
- využití / zlepšení (odborných) jazykových dovedností, prezentační dovednosti
- nové kontakty, sociální interakce, přátelství (trvá až dosud)
- vzdělání, znalosti, způsob studia, rozšíření technických/odborných znalostí
- poznávání hostitelské země, kultury, osobností
- finanční nezávislost

Sk. č. 8 bývalí účastníci VŠ

Dlouhodobé vlivy pro současný život

- stálé čerpání zkušeností ve všech směrech
- využívání naučených nástrojů a procesů
- nastavení životního směru

velmi ojediněle výrazný posun nepřineslo

Sk. č. 8 bývalí účastníci VŠ

Cestovatelský syndrom/ kde žít

- poznání řady zajímavých míst „Měla by existovat nějaká reflexe, co všechno to může člověku nastartovat, málo se o tom mluví.“
- po více výjezdech větší touha opět vyjet „Bylo to tak dobrý, že už jsem si nedovedl představit, že tady budu studovat magistra.“
- silná vazba k jiné zemi (jsem tam „doma“)
- „neví, kam patří“ „Ten úsměv co máte tam je fake, ...studujete, pracujete, žádné starosti. Jste mimo každodenní starosti. A ten návrat je viditelnej, citelnej, psychologická facka...“
- „bezstarostný“ život venku, obtížný návrat do původních kolejí „Není to tady tak špatný, když se podíváme, co se děje ve světě, v Turecku...“
- vycestování ale vede i k ocenění toho, jak se žije v ČR

Sk. č. 8 bývalí účastníci VŠ

Vnímání omezených možností domácí univerzity

- jiný styl výuky (doma bylo méně diskusí, hodně „biflování“)
 „Profesor mě nepovažoval za konkurenci, ale za partnera. Dřív to byla brzda celého mého vývoje.“
- vnímání nezájmu, zkosnatělosti domácí univerzity
 „Pro budoucnost vzdělání dobré. U nás kdo vyjeli, dostudovali, začínají učit. A ti lidé sem přinášejí to, co se naučili jinde.“
- načerpané zkušenosti lze přenést zpět do ČR
 „Nechal jsem vyhodit vedoucího ateliéru, sepsali jsme petici. Jsou řešení, co můžou studenti udělat.“

Nevyjíždějící studenti VŠ

Aktuálně studující

Sk. č. 7 nevyjíždějící studenti VŠ

Důvody nevycestování s Erasmem

- architektura v bakalářském studiu na výjezdy studenty nepouští

 „Rok jsem studoval v Americe, od té doby jezdím pod světě, na východ, na západ, kamkoli. Ale ne v rámci té školy. Nikdy bych nechtěl jet někam do ciziny studovat.“

- jedna účastnice o výjezdu uvažovala, ale z důvodů zkoušek a aby nemusela prodlužovat studium to nešlo

- druhá z finančních a rodinných důvodů „Kdybych neměl žádný problémy a nic by mě tady nedrželo, tak bych stejně nejel na Erasmus, ale jel bych někam sám.“

- škola nenabízí země, o které by měli zájem

- obavy z neanglicky mluvících zemí

 „Já už ve škole pracuju, tak by to pro mě nebylo tak zajímavý. Co bych tam mohl dělat? Dělal bych to samý jinde.“

- nechuť podřizovat se požadavkům školy (zdejší i hostitelské)
 - znehucení ze studia střední školy v USA

Sk. č. 7 nevyjíždějící studenti VŠ

Důvody nevycestování s Erasmem

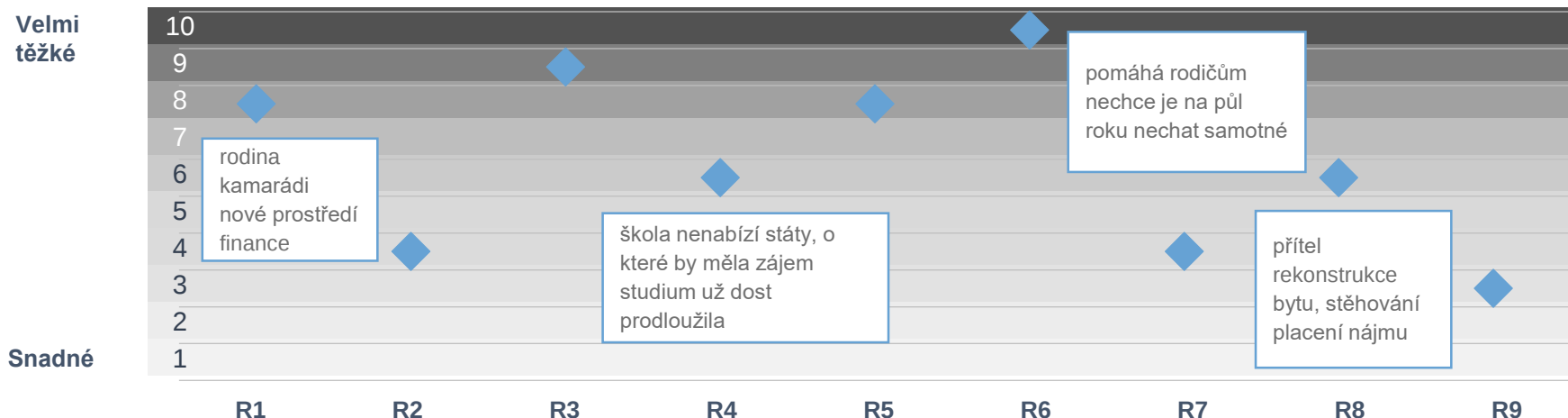
- o možnosti stáže (praxe) z poloviny věděli, ale nenabízela se taková která by je zaujala obsahem a konají se o prázdninách, na které mají respondenti jiný program
- raději dřív dostudovat, než si tam „přičichnout“ k penězům
- tři účastníci FG vyjeli na Erasmus se střední školou a mají dobré zkušenosti (týdenní až dvoutýdenní pobyt),
ale na vysoké škole je to podle nich složitější
- vzhledem ke krátkému programu to nelze ani nazvat studijním pobytem
- Kdyby byli znova na střední škole, jeli by? Někteří ano.

☞ „Na těch
pár dní jo.“

Sk. č. 7 nevyjíždějící studenti VŠ

Jak těžké by bylo, kdyby museli nyní vycestovat před ukončením VŠ

Závěrem

Vzkazy studentům, školám

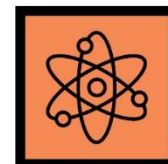
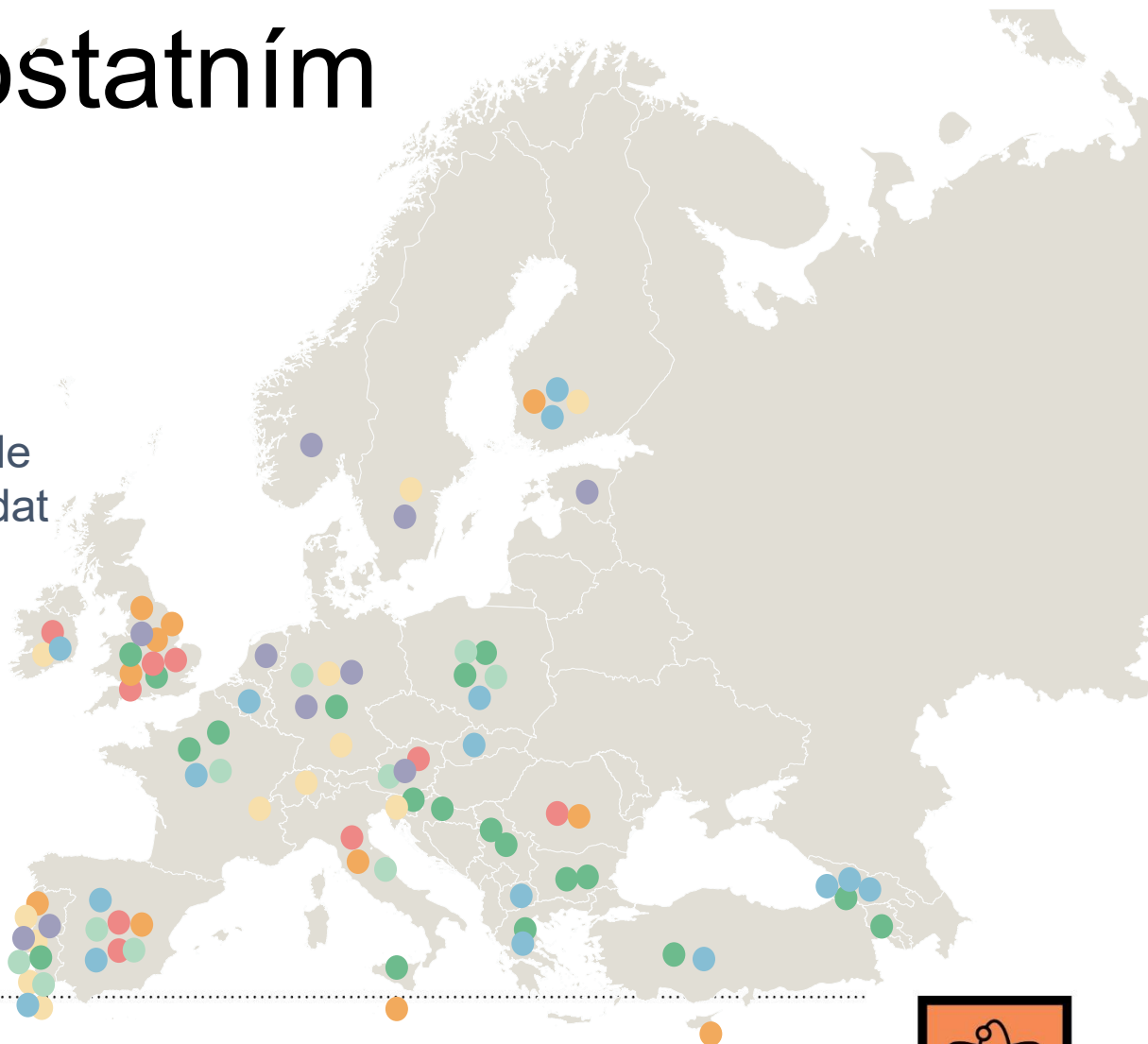

Motivace ostatním

„Nebud' blbá a jed'.“

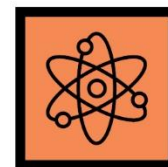
„Přestaň se bát.“

„Neblbni, jed'... Najdeš sebe, najdeš ostatní, ale připrav se na to, že hledat budeš poté pořád. Bud' silný a jed'.“

Co by měla škola udělat

- ☞ „menší potíže při návratu -> prodlužování studia.“
- ☞ „něco co by mě víc motivovalo odjet.“
- ☞ „jasnější orientace v byrokracii.“
- ☞ „větší nabídka zahraničních univerzit.“
- ☞ „škola by měla využívat žáky, kteří úspěšně prošli Erasmem a ukazovat je ostatním studentům jako příklad.“
- ☞ „nějaké záruky, návratnost investice (finanční, časové atd.).“

Díky za pozornost

ivan.brhlik@dzs.cz